

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства енергетики
України

«___» _____ №___

**Положення
про діяльність Комісії з питань реагування, запобігання та протидії
дискримінації за ознакою статі, насильству за ознакою статі та
сексуальним домаганням в Міністерстві енергетики України**

I. Загальні положення

1. Комісія з питань реагування, запобігання та протидії дискримінації за ознакою статі, насильству за ознакою статі та сексуальним домаганням в Міністерстві енергетики України (далі – Комісія) створена з метою:

формування інституційної культури серед працівників Міністерства енергетики України (далі – працівники Міненерго) щодо недопущення проявів дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі та сексуальних домагань;

впровадження порядку реагування на випадки дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі та сексуальних домагань серед працівників Міненерго;

визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з дискримінацією за ознакою статі, насильства за ознакою статі та сексуальними домаганнями в Міненерго;

утвердження гендерної рівності;

недопущення дискримінації за ознакою статі;

протидії сексуальним домаганням серед працівників Міненерго;

запобігання та протидії насильству за ознакою статі;

виховання і пропаганди серед працівників Міненерго культури гендерної рівності.

2. Дискримінацією за ознакою статі вважається ситуація, за якої особа (та/або група осіб) за ознаками статі зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами або привілеями у будь-якій формі, встановленій Законом України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», крім випадків, коли такі обмеження або привілеї мають правомірну об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними.

Сексуальними домаганнями на робочому місці є дії сексуального характеру (що не посягають на статеву свободу чи статеву недоторканість особи), виражені вербально, невербально або фізично (слова, жести, рухи тіла, доторкування, поплескування або інші аналогічні дії), які ображають чи принижують гідність

особи та можуть супроводжуватися створенням щодо неї залякувального, ворожого або образливого, принизливого середовища (ситуації).

3. Керівники структурних підрозділів усіх рівнів Міненерго зобов'язані: забезпечити створення безпечного і гармонійного середовища у підпорядкованих структурних підрозділах, бути взірцем належних стандартів поведінки;

дотримуватись конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі або сексуальних домагань (за винятком ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин спрямовано на захист безпеки інших);

створювати простір рівних можливостей, вільний від дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі та сексуальних домагань на робочому місці серед працівників Міненерго;

проводити внутрішні інформаційно-просвітницькі кампанії, спрямовані на підвищення рівня обізнаності працівників Міненерго щодо запобігання дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі та сексуальним домаганням на робочому місці;

негайно реагувати на випадки дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі, сексуальних домагань на робочому місці серед працівників Міненерго та інші прояви неетичної поведінки;

під час розгляду конфліктних ситуацій дотримувати принципів об'єктивності, справедливості та допустимої конфіденційності.

4. Працівники Міненерго зобов'язані:

не допускати проявів дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі та сексуальних домагань на робочому місці;

поважати права й гідність особистості;

у стосунках між працівниками Міненерго дотримуватися норм взаємоповаги, рівноправної співпраці, тактовності, коректності, ввічливості, толерантності;

підтримувати у колективі атмосферу доброзичливості, дружби, взаємодопомоги та взаємної відповідальності;

особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та загальносуспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, гуманізму, толерантності;

негайно повідомляти безпосередньому керівнику про факти дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі, сексуальних домагань на робочому місці серед працівників Міненерго.

5. З метою запобігання дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі та сексуальним домаганням на робочому місці працівникам Міненерго забороняється:

вживати дискримінаційні висловлювання, які містять образливі, принизливі твердження щодо осіб за ознакою статі;

вдаватись до утисків (небажана для особи та/або групи осіб поведінка, метою або наслідком якої є приниження їхньої людської гідності за ознаками статі або створення стосовно такої особи чи групи осіб напруженої, ворожої, образливої або зневажливої атмосфери);

застосовувати мову ненависті (висловлювання, що містять образи, погрози чи заклики до насильства щодо певної особи чи груп) на підставі статі;

виявляти дії сексуального характеру, виражені словесно (погрози, залякування, непристойні/небажані пропозиції та/або зауваження, жарти, повідомлення, листи, а також через демонстрацію зображень тощо) або фізично (небажані доторкання та поплескування тощо), що принижують чи ображають особу.

II Основні принципи організації та роботи Комісії з реагування, запобігання та протидії проявам дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі та сексуальним домаганням в Міністерстві енергетики України

1. Комісія на постійній основі організовує та проваджує роботу щодо недопущення проявів дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі та сексуальних домагань на робочому місці, реагування на випадки дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі та сексуальних домагань на робочому місці серед працівників Міненерго.

2. Діяльність Комісії ґрунтується на засадах верховенства права, законності, незалежності, колегіальності, професіоналізму, об'єктивності, неупередженості, відповідальності, забезпечення прав людини та гендерної рівності, обґрунтованості прийнятих висновків.

Під час розгляду Комісією звернень щодо випадків дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі та сексуальних домагань (далі – звернення) застосовується концепція перенесення тягара доказування з заявників на осіб, стосовно яких подано звернення.

3. Основними завданнями Комісії є:

розгляд звернень;

підтвердження або спростування фактів дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі, сексуальних домагань;

облік та узагальнення інформації щодо випадків дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі та сексуальних домагань;

подання пропозицій Міністру енергетики України щодо вжиття заходів для запобігання випадкам дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі та сексуальних домагань.

4. Склад Комісії затверджується наказом Міненерго і має таку структуру:

Голова Комісії;

заступник Голови Комісії;
члени Комісії.

До персонального складу Комісії входять:

посадова особа з числа керівного складу Міністерства енергетики України, до повноважень якої входить організація роботи апарату Міненерго;
радник/радниця з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі;
представники структурних підрозділів Міненерго;
члени Гендерного комітету Міністерства енергетики України з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії дискримінації (за згодою).

Комісію очолює Голова Комісії – посадова особа керівного складу Міністерства енергетики України, яка визначається Міністром енергетики України та є уповноваженою особою (координатором) з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, запобігання та протидії насильству за ознакою статі відповідно до розподілу обов’язків (далі – Голова Комісії).

Заступник Голови Комісії обирається з її членів за поданням кандидатури Головою комісії на першому засіданні Комісії.

У разі виявлення конфлікту інтересів член Комісії не має права брати участі у засіданнях Комісії з питань, щодо яких виник такий конфлікт інтересів. Про наявність конфлікту інтересів член Комісії або інша особа, яка володіє такою інформацією, має повідомити Голові Комісії до початку засідання для прийняття рішення про можливість участі такого члена Комісії у засіданні.

5. Для попереднього розгляду звернень та забезпечення роботи Комісії Голова Комісії визначає з її членів відповідальну особу та секретаря Комісії.

Відповідальна особа забезпечує:

очно або дистанційно з використанням електронних засобів комунікацію з особами, які вважають себе постраждалими від дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі та сексуальних домагань, або особами, які повідомили про обставини випадку (далі – заявники);

збір та узагальнення інформації про обставини, які стали підставою для подання звернення;

підготовку матеріалів для розгляду Комісією та протоколів засідань;

інформування заявників про можливість отримання соціальних послуг, медичної, соціальної, психологічної допомоги на безоплатній основі у загальних та спеціалізованих службах підтримки постраждалих осіб, психосоціальної підтримки, консультацій у центрах життєстійкості, а також правничої допомоги у порядку, встановленому Законом України «Про безоплатну правничу допомогу».

Секретар Комісії забезпечує:

реєстрацію та попередній розгляд звернення щодо повноти викладеної у ньому інформації;

повідомлення осіб, стосовно яких подано звернення, про надходження звернення;

у разі надходження звернення, в якому під час розгляду виявлено ознаки адміністративного або кримінального правопорушення, – надсилання його до НПУ або іншого органу досудового розслідування, за належністю, згідно з Кримінальним процесуальним кодексом України;

підготовку та подання Голові Комісії річного звіту Комісії про результати опрацювання звернень;

щороку до 10 січня підготовку та подання Нацсоцслужбі інформації про звернення за формою згідно з додатком до Порядку реагування на випадки дискримінації за ознакою статі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2026 року № 226 (далі – Порядок).

6. Формою роботи Комісії є засідання, які скликаються в разі надходження звернення.

За результатами засідання готується висновок.

Головує на засіданні Комісії її Голова, а в разі його відсутності – заступник Голови.

Засідання Комісії є правочинним, якщо у ньому беруть участь не менше половини її членів.

Засідання Комісії може організовуватись дистанційно в режимі реального часу з використанням технічних засобів електронних комунікацій.

За наявності у Комісії інформації про випадки дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі та сексуальних домагань Комісія може ініціювати перевірку таких випадків.

Висновок Комісії ухвалюється більшістю голосів присутніх на засіданні членів.

У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос головуючого на засіданні Комісії.

Висновок Комісії оформлюється Протоколом. Примірник Протоколу зберігається у секретаря Комісії протягом п'яти років.

7. Право на подання звернення має будь-яка особа, яка вважає себе постраждалою від дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі та сексуальних домагань (зайняті особи незалежно від форми зайнятості та посад; особи, які навчаються, приймаються на роботу, проходять стажування; звільнені працівники), особи, яким стали відомі обставини випадку.

Звернення можуть подаватися працівником Міненерго:

в усній формі (з використанням послуг електронних комунікацій за допомогою визначених номерів телефонів гарячої лінії Міністерства, під час комунікації з відповідальною особою, визначеною у складі Комісії);

у паперовій формі через скриньку довіри, створену в Міненерго;

в електронній формі або на поштову адресу Міненерго.

Кореспонденція зі скриньки довіри вилучається щодня секретарем Комісії.

Доступ до кореспонденції, отриманої через скриньку довіри, надається

секретарю Комісії та відповідальній особі.

Реєстрація звернень здійснюється в загальному порядку за допомогою системи електронного документообігу без візуалізації електронного образу звернення, а за відсутності системи електронного документообігу – з використанням журналів в електронній формі. Звернення візуалізується (роздруковується) та передається членам Комісії.

Звернення може бути подане протягом 30 календарних днів від дати вчинення діяння або з дати, коли стало відомо про його вчинення.

Звернення розглядаються не довше 30 календарних днів від дати реєстрації у Міненерго. Якщо Комісією ухвалено висновок про подальше збирання інформації та організацію додаткових консультацій – розгляд звернення може продовжуватись до 45 календарних днів.

8. Звернення, складене у паперовій або електронній формі, має містити:

опис випадку / випадків, що, на думку заявників, можуть вважатися дискримінацією за ознакою статі, насильством за ознакою статі та сексуальними домаганнями;

відомості про дату, час, місце, де стався випадок;

відомості про особу, яка подала звернення (власне ім'я, прізвище, посада, адреса задекларованого / зареєстрованого місця проживання (перебування), контактні дані;

відомості про особу, щодо дій якої подано звернення (власне ім'я, прізвище, посада, контактні дані (за наявності);

інформацію про наявність осіб, яким відомі обставини випадку, та відомості про них (прізвище, власне ім'я, посада, контактні дані (за наявності);

інформацію про те, чи вживалися заходи з відновлення порушених внаслідок дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі та сексуальних домагань прав до надходження звернення;

інформацію, з якої можна припустити наявність дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі, сексуальних домагань (повідомлення, електронні листи, фотографії, відео-, аудіоматеріали тощо (за наявності));

спосіб інформування про результати розгляду звернення (паперова або електронна форма, вручення інформації або надсилання на поштову адресу задекларованого / зареєстрованого місця проживання (перебування) заявника або на адресу його електронної пошти);

підпис із зазначенням дати підписання.

Звернення у паперовій формі підписуються заявниками і можуть бути відскановані / сфотографовані та надіслані на адресу електронної скриньки довіри.

У разі неможливості підписання звернення в паперовій формі заявником у зв'язку з інвалідністю звернення може бути підписано його законним представником або іншою особою із зазначенням про це у зверненні.

У зверненні в електронній формі зазначається адреса електронної пошти, на яку заявнику / заявникам надсилатиметься відповідь, або відомості про контактні

дані заявника / заявників (номер телефону, поштова адреса).

У разі подання звернення в усній формі для його документування фіксуються відомості, зазначені в абзацах першому – дев'ятому цього пункту.

9. Не підлягають розгляду:

анонімні звернення (письмове звернення без зазначення місця проживання (перебування), не підписане заявниками, а також такі, з яких неможливо встановити авторство);

звернення, що не містять інформації, зазначеної в абзацах першому – десятому пункту 8 цього Положення.

10. Розгляд звернення (робота зі зверненням) зокрема охоплює такі етапи та завдання:

1) збирання інформації про обставини, які стали підставою для звернення, у зручний для заявників спосіб (очно / дистанційно за допомогою електронних комунікаційних послуг, зокрема фіксованого телефонного зв'язку або мобільного зв'язку, передання повідомлень з використанням Інтернету / письмового викладення обставин заявниками (за потреби), збирання фактичних даних).

Спілкування з заявниками здійснюється відповідальною особою очно або дистанційно (з використанням відповідних технічних засобів, зокрема Інтернету) протягом трьох робочих днів від дати надходження звернення для додаткового вивчення випадку.

Секретар Комісії протягом трьох робочих днів з дня отримання звернення повідомляє особі, стосовно якої подано звернення, у паперовій або електронній формі шляхом надсилання відповідного повідомлення на її поштову адресу, адресу електронної пошти.

Комісія має право отримувати для розгляду від особи, щодо дій якої подано звернення, та/або її безпосереднього керівника (за наявності) пояснення, клопотання, відповідні документи та матеріали щодо обставин, які досліджуються. Комісія також має право отримувати інформацію від інших осіб, яким можуть бути відомі обставини випадку.

Особам, стосовно яких подано звернення, надається можливість подати у паперовій або електронній формі шляхом надсилання на адресу електронної пошти заперечення, пояснення щодо обставин, викладених у зверненні, протягом п'яти робочих днів від дати отримання повідомлення про надходження звернення.

Особи, стосовно яких подано звернення, мають право:

бути присутніми на засіданні Комісії;

ознайомлюватися з матеріалами, запитувати та отримувати відповідні документи, копії документів;

надавати заперечення, пояснення, відповідні документи та матеріали щодо обставин, які досліджуються;

заявляти клопотання про одержання та долучення до матеріалів нових

документів, одержання додаткових пояснень осіб, яким можуть бути відомі обставини;

користуватися іншими правами, передбаченими Конституцією та законами України.

Збирання інформації має відбуватись неупереджено із забезпеченням захисту персональних даних протягом десяти робочих днів від дати отримання звернення.

Заявники надають інформацію про пряму або непряму дискримінацію за ознакою статі, насильство за ознакою статі, сексуальні домагання, після чого особа, стосовно якої подано звернення, має довести, що інформація, викладена у заяві, є недостовірною.

Заявники мають право на:

звернення до Державного секретаря Міністерства енергетики України щодо тимчасового, строком до двох місяців, переведення на дистанційну роботу, якщо це можливо з урахуванням виконуваної роботи та у разі наведення інформації, з якої можна вважати, що дискримінація, насильство за ознакою статі, сексуальне домагання є фактом;

інформування про права та послуги, які їм може бути надано;

інформування про стан та результати розгляду їхньої заяви;

клопотання про одержання і долучення до матеріалів нових документів, одержання додаткових пояснень осіб, яким можуть бути відомі обставини випадку;

участь у засіданнях Комісії;

ознайомлення з матеріалами, отримання відповідних документів та копій документів;

2) аналіз зібраної інформації відповідальною особою та оцінювання випадку Комісією.

Після завершення збирання інформації та її аналізу відповідальна особа готує письмовий звіт, який має містити:

інформацію про обставини, які стали підставою для звернення;

інформацію про наявність / відсутність поєднання дискримінації за ознакою статі, насильства за ознакою статі та сексуальних домагань з дискримінацією за іншими ознаками, визначеними законодавством;

позиції осіб, стосовно яких подано звернення, осіб, яким стали відомі обставини, викладені у зверненні;

інші фактичні дані, висновки, що визначають чи є звернення обґрунтованим, частково обґрунтованим або необґрунтованим.

До звіту додаються рекомендації щодо конкретних системних заходів запобігання дискримінації за ознакою статі, насильству за ознакою статі та сексуальним домаганням.

За результатами спілкування з заявниками, особами, яким відомі обставини звернення, іншими особами та вивчення зібраних матеріалів відповідальна особа готує проєкт висновку та подає матеріали на розгляд Комісії;

3) засідання Комісії.

Комісія під час засідання надає консультації обом сторонам, пропонує способи подолання конфлікту та виходу з ситуації. У разі досягнення (компромісного) рішення, яке задовольняє інтереси обох сторін, розгляд звернення завершується.

За відсутності компромісного рішення за розглядом звернення щодо прояву дискримінації за ознакою статі та сексуальним домаганням на робочому місці Голова Комісії порушує клопотання перед Міністром енергетики України про призначення службового розслідування за фактом виникнення конфлікту у колективі та/або про порушення дисциплінарного провадження за фактом порушення правил етичної поведінки державних службовців Міністерства енергетики України у порядку, визначеному законодавством.

Рішення Комісії надається Міністру енергетики України для ухвалення (за потреби) відповідних рішень.

Подання звернення не обмежує права заявника на звернення до суду для захисту своїх прав.

11. Звернення розглядаються з урахуванням вимог законів України «Про захист персональних даних» та «Про доступ до публічної інформації» на всіх етапах їх розгляду до моменту ухвалення висновку та з урахуванням пункту 16 Порядку.
